

Μετοχή στο Θείο Πάθος μέσω του πνευματικού μας αγώνα (Νικόλαος Πάτσαλος, θεολόγος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/28Vwbf6>]

Ο εκούσιος πνευματικός αγώνας για την κάθαρση ολόκληρου του ανθρώπου, για την απελευθέρωση «ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἄλλοτρίου»[61] και της αμαρτίας αποτελεί οντολογικῶς την μετοχή μας στο Πάθος του Σταυρού[62]. «Δεῦτε οὖν καὶ ἡμεῖς, κεκαθαρμέναις διανοίαις, συμπορευθῶμεν αὐτῷ, καὶ συσταυρωθῶμεν, καὶ νεκρωθῶμεν δι’ αὐτόν, ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς»[63] ψάλλουμε την Μεγάλη Δευτέρα. Μόνο με την εκούσια προσωπική σταύρωση επιτελείται η οντολογική μετοχή στο Μυστήριο του Σταυρού, η οποία μεταμορφώνει τον εωσφορικό άνθρωπο σε γνήσιο τέκνο του Θεού[64]. «Καὶ Καθαρθεῖσαν τέλεον τοῦ φωτός τῇ ἐλλάμψει/ ὅλος αὐτός ἐλεύσεται, αὐτός ἐγκατοικήσει./ αὐτός καὶ ἔσται μετὰ σου ὁ τον κόσμον ποιήσας[...]»[65] κατὰ τους υπέροχους ύμνους του Αγίου Συμεών.

Πηγή: sophia-siglitiki.blogspot.com

Όπως μπορούμε να εκμαιεύσουμε από τα εμπνευσμένα λόγια του Αγίου ποιητή, η κατά χάριν θέωση του ανθρώπου στηρίζεται στην υπαρξιακή βίωση του μυστηρίου του Σταυρού[66]. Το αγωνιστικό φρόνημα κατά «τοῦ κοσμοκράτορος τοῦ αἰῶνος τούτου»[67] μας καθιστά μετόχους του πάθους που έχει προοπτική τη γεύση της «ενθαδικής» ανάστασης και αιωνιότητας. Ο «αρχέκακος όφεις» έχει καταπατηθεί δια του σταυρού και της αναστάσεως, και το “φιλοδώρημα” του προς τους πρωτοπλάστους, ο θάνατος, έχει καταργηθεί. Γι’ αυτό τη Β’ εβδομάδα των Νηστειών, ο Άγιος Συμεών κατηχεί τους μοναχούς του με τα λόγια: «ὁ αἰεί φθονῶν τά καλά πονηρός ἐκάστω τῶν πιστῶν λανθανόντως ὑπείσερχόμενος και ῥαθυμία καὶ ἀμελεία τοῦτον ἀοράτως καταδεσμεύων, ἀπορρίψαι πείθει καταφρονητικῶς ἀφ’ ἑαυτοῦ τον σωτηριώδη τῆς νηστείας ζυγόν καὶ πρὸς την προτέραν παλινδρομῆσαι συνήθειαν»[68].

Από την άλλη, η ίδια η ιστορία τόσο των πρώτων χριστιανικών αιώνων όσο και των τελευταίων, δηλαδή της Τουρκοκρατίας, όμως χωρίς υπερβολή και των ημερών μας, αναδεικνύουν και μια άλλη μορφή μίμησης του Πάθους του Κυρίου. Πρόκειται για τις χιλιάδες Μαρτύρων και Νεομαρτύρων οι οποίοι ακολούθησαν την αιματηρή μίμηση του Σταυρού. Όλο αυτό «το νέφος των μαρτύρων» μιμήθηκε το μεγαλομάρτυρα του Γολγοθά και έγιναν «πρόξενοι» της Αναστάσεως «ἐξ ἔργων καὶ πόνων ἀθλήσεως», «ἐξ ἰδρώτων καὶ ἀγώνων μαρτυρικῶν», «ἐκ τῆς τοῦ ἰδίου αἵματος χύσεως»[69] όπως θα εντοπίσει ο Άγιος Συμεών.

Ο τελευταίος βέβαια, δεν υπέστη μαρτυρικό θάνατο αλλά ζει το πάθος και την

Ανάσταση οσιακά. Οποιοδήποτε άλλο μέλος του σώματος του Χριστού ως βαπτισμένο «εἰς τον θάνατον αὐτοῦ»[70] μπορεί να ζήσει οντολογικά το πάθος και την Ανάσταση ακολουθώντας το σκληρό αλλά και απαλό αγώνα της συνειδήσεως. Συγκεκριμένα, ο Άγιος γράφει: «ἡμεῖς ἐκ τῆς ἐκκοπῆς τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ ἐν τῷ ἴστασθαι ἀεὶ καὶ ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς το ἀπόκριμα τοῦ θανάτου καὶ καθ' ὥραν τον θάνατον ἀπεκδέχεσθαι, ἐτοίμως τε τὸν αὐχένα ἐκτείνοντες εἰς το ἀποθανεῖν ἐπὶ πάσῃ ἐντολῇ τοῦ Δεσπότη ἡμῶν Θεοῦ ἢ παραβῆναι μέχρι τοῦ ψιλοῦ λόγου ταύτην καταδεχόμενοι»[71].

Παράλληλα, ο Άγιος Συμεών με την αναφορά του γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου, δίνει τις ανθρωπολογικές προδιαγραφές της οντολογικής βίωσης του Πάθους και της Αναστάσεως. Η καθημερινή ζωή του χριστιανού γίνεται μια σταυροαναστάσιμη πορεία καθώς «ὁ δε [...] καὶ τὰ λυπηρὰ ὑπομένων ἐν εὐχαριστίᾳ ψυχῆς καὶ ἐγκαρτερῶν τοῖς δεινοῖς, πικρίας μὲν πάσης καὶ πόνων ὁδυνηρῶν ἐπαισθάνεται, ἄσυχον τε τον λογισμόν ἔχει νῦν καὶ εἰς το μέλλον μεγάλην ἔξει την ἀνταπόδοσιν, ὡς τὰ πάθη μιμησάμενος τοῦ Χριστοῦ καὶ ὑπομένων αὐτόν ἐν ἡμέραις ἐπαγωγῆς τῶν πειρασμῶν τέ καὶ θλίψεων»[72].

[Συνεχίζεται]

[61] Αναστάσιμοι Αἵνοι πλ. Δ΄. Βλ. Παρακλητική, ό.π.

[62] Βλ. Πρωτοπρ. Ιωάννου Σ. Ρωμανίδου Καθηγητού Πανεπιστημίου, ό.π, σελ. 144.

[63] Τροπάριο από τους Αἵνους του όρθρου της Μεγάλης Δευτέρας. Βλ. *Η Αγία Και Μεγάλη Εβδομάς*, εκδ. Ουρανός, Αθήνα 2007, σελ.103.

[64] Βλ. Πρωτοπρ. Ιωάννου Σ. Ρωμανίδου Καθηγητού Πανεπιστημίου, ό.π, σελ. 145.

[65] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ὕμνος 48, *Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών*, τ. 19ΣΤ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1989 , σελ.289-290.

[66] Βλ. Πρωτοπρ. Ιωάννου Σ. Ρωμανίδου Καθηγητού Πανεπιστημίου, ό.π , σελ.147.

[67] *Εφ. 6,12*.

[68] Συμεών Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 11*, *Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών*, τ. 19Δ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1989, σελ.76.

[69] Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Ηθικός 10*, *Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών*, τ. 19Δ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1989, σελ.152

[70] *Ρωμ. 6,3*

[71] *Συμεών Του Νέου Θεολόγου, ό.π.*

[72] *Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Κατήχηση 9, SC 104, 126 και Κεφάλαια Θεολογικά και Πρακτικά P'(100), 81, SC 51, 105-106.*